

Glava prva

Bezbroj puta kad smo Skip i ja pokušali ubiti njegova mlađeg brata Donnyja, samo smo se zezali. Stalno to ponavljam šerifovim zamjenicima, a oni uporno uzimaju svoje plastične šalice kave i odlaze, ne bi li se nakon samo nekoliko sekundi vratili i smjestili svoje debele guzice na metalni stol preda mnom, buljeći u mene tužnim i umornim pogledom, gotovo nježnim kad u njemu ne bi bilo toliko mržnje. Kažu da ih baš briga za Skipa i za Donnyja. Ne zanima ih što sam radio kad sam bio klinac. Sada mi je dvadeset godina. SUDIT ĆE MI KAO PUNOLJETNOJ OSOBI. Iz njihovih usta izlaze riječi s okusom stiropora koje lebde u fluorescentno drečavoj sobi. Pružam ruku da ih dotaknem, no one ponovno nestaju i jedan me zamjenik lupa po rukama umrljanim bojom uvele ruže. Ne daju mi da ih operem.

Zanima ih žena. Smijem se. Koja žena? U životu nemam sreće sa ženama. Ma kojeg uzrasta, dimenzija i stupnja nevinosti.

“Mrtva žena u napuštenom uredu rudnika iza željezničke pruge”, jedan će od njih s grimasom kao da će povraćati.

Sklapam oči i zamišljam prizor. Krov s ogromnim rupama. Gnjile podne daske prekrivene razmrskanim prozorskim staklom, zahrđalim vijcima, klinovima i komadima spljoštenog željeza koje je nekoć davno činilo dio veće cjeline. Kad sam je konačno doveo tamo, nije od mene tražila da pometem. Rekla je da ništa ne želi promijeniti jer zna da je to meni posebno mjesto. Rekla je da joj se sviđa mir napuštene ruševine kakav ondje vlada. Voljela je umjetnost i način na koji je govorila katkad bi zvučao poput slike.

U meni se skuplja gnjev, lijepo i uredno, poput savršene piramide od šiblja složenog za loženje. Ruke mi počinju drhtati i sjedam na njih da ih policajci ne vide.

“Ja i Skip koristili smo urede rudnika kao svoje tajno skrovište”, odgovaram s osmijehom, a u meni bukne plamen. Uskoro ću biti tek pocrnjeli kostur pepela koji će se raspasti pri najmanjem dodiru. No, izvana to nitko neće vidjeti.

Zamjenici odmahuju glavom, gundaju i brekcju na sam spomen Skipa. Jedan šutne stolicu na sklapanje na drugi kraj sobe. Drugi reče: “Klinac je u šoku.” Treći: “Od njega večeras nećemo čuti ništa RELEVANTNO niti KOHERENTNO.” Posežem i za tim riječima, no ovaj put udarac pada na moju glavu umjesto na ljepljive ruke.

“Bolje da progovoriš”, kaže šerif i zastaje da ispljune smeđi metak duhana u praznu limenku kave prije no što će svom savjetu pridodati “sine”.

Jedino njega poznajem. Sjećam ga se sa suđenja mami prije dvije godine. Posvjedočio je da se dobrovoljno predala nakon što je pištoljem ubila mog tatu. Smrdi kao moker kauč.

Ipak počinjem govoriti, no iz mene opet izlazi ono isto o meni i o Skipu, kako smo sate i sate provodili u uredu starog rudnika jedući sendviče od parizera i kujući planove protiv Donnyja. Nazivali smo ga tajnim skrovištem, premda je Donny znao gdje smo. Bilo je tajno jer on ondje nije mogao doći. Bio je premalen da se popne uzbrdo kroz oštru šikaru što okružuje mjesto poput prirodne bodljikave žice.

Neki su nam planovi bili odlični. Jednom smo savili stabalce breze i učvrstili ga o tlo šatorskim kolcem, pa oko njega zavezali omču od konopa, a Donnyja namamili u njezinu sredinu blještavim HoHoom u foliji. Stablo se trebalo otkaćiti i gležnjevima ga odbaciti u smrt, no prekasno smo uvidjeli da nismo smislili kako da to učini, pa je Donny lijepo pojeo svoj HoHo i otišao.

Drugom prilikom pobacali smo hrpu špekula po stepenicama na stražnjem ulazu i pozvali ga da iziđe jer imamo kutiju zobenih kolačića Little Debbie za njega. Izjurio je kao metak, no, umjesto da se poklizne na špekule i padne, kliznuo je i stao, a zatim sjeo i počeo se njima igrati.

Jednom prilikom obećali smo mu kutiju hrskavih zvjezdica Little Debbie, ako dopusti da mu zavežemo ruke i noge i položimo ga preko pruge, no bile su to tračnice za teretne vlakove – onakve kakve prolaze pokraj starog rudnika – i svi smo znali da tuda od pamtivyjeka nije prošao vlak. Donnyju je dosadilo čekati da pogine, pa je na truhu počeo migoljiti prema kući.

Naš najdomišljatiji plan najvjerojatnije je bio kad smo pod otvorena garažna vrata stavili kutiju bombona Dolly Madison Zingers, a zatim se sakrili uzevši sa sobom daljinski otvarač garažnih vrata i uključili ga kad je Donny sjeo na tlo da jede. Nije primijetio ili nije mario za teška vrata koja su se spuštala prema njegovoj lubanji. Zabezegnuto smo promatrali, ne vjerujući svojem konačnom uspjehu, no ja sam se uspaničio, potrčao i naglo ga povukao na sigurno. Spasio sam ga. Čini se da policiju ne mogu uvjeriti što to kazuje o mojoj naravi.

“Tu sam bio najbliže ubojstvu”, objašnjavam, “sve dok moj tata...”

Šerif me prekida. Ne želi da ponovno o tome govorim. Zna sve o mojoj mami i tati. Kao i svi ostali. Bilo je u novinama i sto puta na televiziji.

On je bio tamo, podsjeća me. Ne ja. Nisam bio ni kod kuće. On je ušao i zatekao moju mamu s vedricom crvene sapunaste vode kako mirno riba mrlje sa zidnih tapeta, dok njezin muž leži niti metar dalje prilijepljen za pločice u lokvi potamnjele krvi i bulji ravno u nju poput lovačkog trofeja. Šerif je taj koji je moju sestricu pronašao sklopčanu u psećoj kućici ispovraćanu od silnoga plača; a Jody zapravo nikada nije voljela tatu. On je taj koji je gledao kako tatu zatvaraju u mrtvačku vreću. Ne ja. Ja ga nikada više nisam vidio. Pogreb je bio sa zatvorenim lijesom. Nisam siguran zašto. Mama ga je pogodila u leđa.

Prošle su gotovo dvije godine, podsjeća me šerif. Nikoga više nije briga. Nije RELEVANTNO.

“Definirajte relevantno”, kažem.

Zamjenik koji me stalno udara zgrabi prednji dio tatine kamuflačne lovačke jakne i potegne me sa stolca. Ispod pazuha mu velike mrlje znoja. Dvadeset pet stupnjeva. Vruće za prvi tjedan lipnja.

“Pričaj nam o ženi”, izdere se na mene.

Ne znam zbog čega ne žele izgovoriti njezino ime. Pretpostavljam da čekaju da ga ja kažem. Da priznam kako sam je poznavao. Pa naravno da jesam. Znam da jesam.

Ispušta me natrag na stolac, a SUDIT ĆEMO TI KAO PUNOLJETNOJ OSOBI pojavljuje se ponovno pred mojim očima blješteći i zujeći poput neona. Ne znam zbog čega ne mogu o njoj govoriti. Svaki put kad otvorim usta, iz njih iziđe nešto o Skipu, a on mi više nije niti prijatelj.

Uvijek sam znao da će Skip otići. Neprestano je kovao spletke, što je odudaralo od ovih mirnih, ranjenih brda, za razliku od Donnyjeve slijepa ljubavi prema slatkišima. Donny će zauvijek ostati ovdje. Vidim ga svakoga jutra kad idem na posao u Shop Rite kako čeka školski bus stojeći poput panja uz cestu.

“Skipa više nema, na faksu je”, kažem.

Još uvijek buljim u riječi, pa tako ne vidim šaku koja se približava. Osjećam kako topla krv šikće niz moju bradu, a tek onda bol. Jarkocrvene kapljice prskaju prednji dio tatine jakne, na kojemu se njezina krv već pretvorila u suhu smeđu krastu. Neprestano me tjeraju da skinem jaknu. Ljudi me uvijek na nešto tjeraju.

Čujem šerifa kako kaže: “Za ime Božje, Bill, zar si to baš morao učiniti?”

Mislim da šerifa sljedeće godine čekaju ponovni izbori. Pretpostavljam da ću tada biti dovoljno star da glasujem ako budem želio. GLASOVATI KAO PUNOLJETNA OSOBA. No mislim da najvjerojatnije ne bih glasovao za njega. Nije da mi se tip ne sviđa, ali pojma nemam o njegovim stavovima o provođenju zakona, pa ne mogu reći da se s njim ne slažem. Moj glas temeljio bi se isključivo na smradu.

Dodirujem svoj smrskani nos i odlučujem da im kažem ISTINU. Kome treba pripisati krivnju. Tko je na krivom putu. Koga treba zatvoriti. Nemam se više čega bojati. Čega se odričem izgubim li slobodu? Čega se svijet odriče izgubi li mene?

Jednom sam joj rekao da mi ništa ne ide posebno od ruke. Palcem je prešla preko mojih usana bolnih od ljubljenja i rekla da je preživljavanje dar.

Glava druga

Prije no što će Skip otići na faks, ni navratio nije da se oprostí. Rekla mi je Amber, koja je čula kako Donny o tome priča u busu.

Tijekom čitave prve godine pisao mi je jedanput. Sljedeće godine nisam mislio da će uopće pisati, no konačno je to ipak učinio i pozvao me u posjet. Obojica smo znali da neću doći, pa me zato pozvao. Pismo sam pročitao desetak puta, a zatim ga stavio u ladicu s katalozima za žensko rublje koje bih krao iz Amberine sobe.

Sljedeći dan učinio sam grešku i spomenuo pismo Betty. Betty je obožavala kad bih govorio o Skipu. Posebno je voljela slušati kako smo pokušavali ubiti Donnyja. Pretpostavljam da joj nikada o tome nisam smio pričati, no jednom je tražila da joj ispričam neku lijepu uspomenu iz djetinjstva, a to je bilo jedino čega sam se mogao sjetiti.

Željela je znati što mislim o Skipovu pismu i zbog čega ga ne mislim posjetiti. Skrenuo sam pogled s prozora, gdje su sivo-plave grane stabla puzale po bijelome nebu baš kao vene po Bettynim bedrima. Trudio sam se da ne gledam, no nosila je daleko prekratke suknje za gospođu njezinih godina.

Nisam je pogledao, no činjenica da sam prestao buljiti kroz prozor dala joj je do znanja sam čuo njezino pitanje, ali odgovor na nj bio je toliko očigledan da ga nisam namjeravao izreći.

“Mislim da znam što ćeš reći, ali ipak mi kaži”, ona će s osmijehom. “Ponašaj se kao da sam glupa.”

Uvijek bi to rekla kad bi me pokušavala navesti da govorim. U nekom svom udžbeniku sigurno je pročitala kako tinejdžeri ne mogu odoljeti takvom izazovu.

“Moram raditi”, konačno odgovorim.

“Ovaj vikend?”

“Da.”

“Sljedeći vikend?”

“Da.”

“Svaki vikend?”

Ništa nisam rekao, a ona se nasloni na stolici.

“Ima li još neki razlog zbog kojeg ne ideš?”

Meškoljio sam se u dnu kauča i pokušavao pronaći nešto novo u sobi što bih mogao promatrati, no ništa se nikada nije mijenjalo. Radni stol. Prozor. Stolica. Stol sa svjetiljkom. Kauč. Stol s kutijom papirnatih maramica. Vrata. Betty. Ovdje nije imala čak ni uokviranu diplomu ni policu s knjigama. Jednom sam je o tome pitao – mislio sam da svi psihići imaju police s knjigama – a ona je rekla da to nije njezin pravi ured; tu prima samo državne slučajeve. Osjetio sam da je zažalila što je to rekla, pa sam je pustio na miru.

“Tko će čuvati Jody i Misty?” upitam nakon nekog vremena.

“Tko ih čuva kad si na poslu?”

“Mislim, noću.”

“Amber je dovoljno stara da ih pričuva preko noći.”

“Amber”, bijesno otpuhnem i razgovor mi prisjedne.

Nastavim buljiti kroz prozor, a Betty posegne u svoju bluzu i podese naramenicu grudnjaka u trenutku kad je mislila da ne gledam.

“Sudeći po tvojoj reakciji, pretpostavljam da se Amber i ti i dalje ne slažete”, reče i pusti da još malo kuham u sebi.

“Kako to tumačiš?” upita.

Na parkiralište se spusti vrana i s asfalta pokuša zguliti zgaženog crva. Početak ožujka bio je topao i svi su povjerovali da je došlo proljeće. Tlo se odmrznuo. Crvi se probudili. Djevojke izvukle ljetnu odjeću.

Svakoga dana na putu prema poslu prošao bih pokraj grupe pospanih golonogih djevojaka u kratkim hlačama i minicama koje bi

čekale na školski bus zajedno s panjem od Donnyja. Ranije bih usporio i promatrao ih u retrovizoru sve dok ne bi nestale iza zavoja, no u zadnje me vrijeme gledanje djevojaka živciralo. Radilo se mahom o prerastanju u muškarca, o tome da između želje za seksom i potrebe za seksom postoji velika razlika.

“Amber kaže da se trudi”, uporno će Betty. “Kaže da mnogo više pomaže u kući.”

“Zezate me?” uzviknem.

“Ne. Ti se s time ne slažeš?”

Nasmijem se. Stvarno. Ha, ha, ha od srca.

“Zašto bi mi lagala?” upita Betty.

Dignem stopalo u krilo i počnem čeprkati komadić šljunka iz potplata kvalitetne čizme. Amber se rugala njihovim crvenim vezicama. To me nije diralo. Traju sto godina, za razliku od jeftinog smeća koje ona kupuje mojim novcem.

“Zato što nije samo lijena i glupa, nego i lažljiva”, odgovorim.

“Kako mogu znati tko od vas dvoje laže?”

Izvučem komad šljunka i ozbiljno pomislim da njime gađam Betty, no, umjesto toga, stavim ga u džep tatine kamuflažne lovačke jakne.

“Pretpostavljam da ne možete”, kažem osjećajući kako mi lice gori.

Bučno vratim nogu na tepih.

“Nisam te htjela uzrujati.”

“Vraga niste. Želite da izgubim glavu i kažem nešto bitno.”

Već sam jednom napravio tu grešku. Prisjetio se kako su se mamine oči zacaklile od suza kad sam s tri godine rekao da sam “građen poput prave osobe”, ili kako je mama sakupljala pseće pločice od cijepljenja protiv bjesnoće jer su joj se sviđale. Odmah bih osjetio kako sam slučajno rekao nešto bitno, jer bi me Betty pogledala kao da sam odjednom gol i iznenađujuće dobro obdaren.

Nasmiješila se, prstom ulovila pramen kose boje srebrne kovaniče i zatakla ga iza jednog uha. Kosa joj je djelovala skupo, ošišana pod određenim kutom i sjaja postojanog poput kacige. Nije se uklapala u cjelinu. Podsjećala me na ponije za jahanje na seoskim sajmovima i na nova novcata, svježe nauljena sedla posadena na iscrpljene, čupave stare ponije.

“Sve što kažeš tijekom naših sastanaka bitno je, Harley.”

Zavalim se koliko sam mogao, a da pritom ostanem na kauču.

“Smijem li otići?”

“Ne još. Pokušajmo razriješiti ovaj problem. Mislim da bi ti pomoglo kad bi otišao na dan-dva. Ako nemaš toliko povjerenja u Amber da preko noći pričuva tvoje sestre, zašto ne zoveš nekog drugog? Rođaka ili susjeda?”

“Već sam vam rekao da mama nema obitelji, a tatina obitelj s nama više ne želi imati nikakva posla.”

“Kako to tumačiš?”

“Pa, valjda zato što smo u rodu s mamom.”

“Ali i s tatom ste u rodu.”

“Ne toliko.”

Ponovno mi se nasmiješi, a ja opipam komadić šljunka u džepu jakne i zamislim ga kako se usadio – tres – posred njezina čela i iz njega lagano kapa jarko crvena krv. Kad bih to učinio, ona bi samo nastavila govoriti.

“A tvoj stric Mike? Zar nisi rekao da u posljednje vrijeme priskače u pomoć?”

“Donosi mi gajbe Black Labela. Pretpostavljam da je to od pomoći. Premda bi, po mojem mišljenju, Rolling Rock bio od veće pomoći.”

Uputi mi jedan svoj zabrinuti pogled. Bistre mlade oči virile su uznemireno iz naboranoga lica kao kod kakvog djeteta zatočenog u masku. Mrzim kad starci zadrže nešto mladenačko, poput Buda koji je zajedno sa mnom pakirao namirnice u Shop Riteu i stalno žvakao gumu. Lakše je zamisliti da su oduvijek stari, a ne da su mladi i vrlo sporo umiru.

“Alkoholom ništa nećeš riješiti”, Betty će namršteno.

“To nije alkohol. To je pivo.”

“Kad bi ti socijalni radnik u kući pronašao alkohol, djevojčice bi odmah završile kod skrbnika. Maloljetan si.”

“Briga me.”

“Briga te ako ti sestre završe kod skrbnika?”

“Da.”

“E, pa, onda to stvarno čudno iskazuješ.”

“Moram ići.”

Ustanem i izvučem kapu s natpisom Redi-Mix betona iz džepa traperica. Betty pogleda na svoj sat i reče: “Imamo još petnaest minuta.”

Nabijem kapu na glavu i navučem obod sve do očiju. “Ispričavam se poreznim obveznicima”, kažem i odem.

Lažno proljeće potrajalo je tek tjedan dana, kao da želi kazniti optimizam crva i djevojaka, a zatim je naglo zahladilo. Puhao sam u ruke i trljao ih, a zatim ih zataknuo pod pazuha dok sam hitro koračao prema svojem kamionu. Ne znam zbog čega sam žurio. Grijanje nije radilo.

Centar za pomoć osobama s poremećajem u ponašanju nalazio se u istoj dugačkoj i niskoj zgradi od smeđe cigle s prometnim uredom i veterinarskom stanicom. Na suprotnoj strani raskršća bio je Eat N’ Park za kojim je Denny ludovao (čak ni Grand Slam doručak nije mogao konkurirati pitama iz Eat N’ Parka) i trgovački centar s videotekom, frizerskim salonom, dućanom u kojem sve stoji jedan dolar i kineskim restoranom po imenu Yee. Nakon svojih termina s Betty, uvijek bih navratio k Yeeju.

Niotkuda bi iznenada izronio Jack Yee, vlasnik lokala, i oduševljeno se nasmiješio kad bih ušao, a njegova bi žena učinila to isto, mašući mi sa stola u zabačenom kutu gdje bi uvijek čitala novine. Bojim se da sam im bio najbolja mušterija, premda bih navratio tek jednom mjesečno i kupio jednu povrtnu rolicu za dva dolara.

Jack me pokuša nagovoriti da kupim piletinu na način generala Tsoa.

“Pikantno, pikantno”, reče smiješeći se.

“Ne, hvala”, odgovorim, premda sam umirao od gladi, a kod kuće ću dobiti tek gotovo jelo od tijesta, sir i hrenovke. Na Misty je red da pripravi večeru. Ima dvanaest godina.

Pokloni mi suncobran i kolačić za Jody i upita kako je. On i njegova žena vidjeli su je jedan jedini put, no očarala ih je. Neprestano su joj dodirivali kosu. Dosezala joj je sve do guze i bila iste boje kao zlatna slova utisnuta u crkvene pjesmarice.

Sve su cure imale dugu kosu, uključujući mamu, no Jodynoj su se najviše divili. Mamina je bila najcrvenija. Mistyna najzapuštenija. Amberina bi obično zaudarala na smrdljivi stari pokrivač iz kamionskog prtljažnika nekoga tipa.

Uzeo sam smeđu papirnatu vrećicu i stavio je pokraj sebe u kamion, a zatim tijekom polusatne vožnje od Laurel Fallsa do Black Licka promatrao kako se masna mrlja s povrtne rollice širi papirom. Više od svega na svijetu želio sam ga pojesti. Otvorim prozor ne bih li se riješio mirisa naglog prženja, no bilo je prehladno. Na posljednjem zavoju ispred kuće vozio sam tako brzo da se stari Dodge Ram sav tresao.

Naša kuća bila je jedina na cesti Fairman, neasfatliranom prečacu od tri kilometra koji je povezivao dva dijela sporedne ceste što se polukružno uvinula, pa onda tekla u dva paralelna smjera. Lokalno stanovništvo zvalo ju je cestom pripucavanja. Prije no što će moj otac na njezinu vrhu početi graditi kuću, na krčevini se sakupljalo toliko srna da bi svaki lovac koji se sakrio iza stabla mogao nasumce pripucati i pogoditi. U sezoni lova tata je morao zaključavati pse u garažu, a mama bi nas djecu tjerala da se igramo u kući u strahu da nas netko ne ustrijeli. Nikada se nisam osjećao tako zaštićeno kao tih dana koje smo Amber i ja proveli skrivajući se pod stolom za kartanje prekrivenim pokrivačem, slušajući vani pucnjavu za kojom bi uvijek uslijedila neugodno mirna tišina.

No, u posljednjih nekoliko godina, broj srna se prorijedio. Čak je i najgluplja životinja u stanju osjetiti da se mjesto pokvarilo.

Kamion odskoči od dubokih tragova kotača, a povrtna rollica odleti sa sjedala na pod, navrh gomile praznih plastičnih šalica za kavu, zgužvanih vrećica McDonald'sa i jeftine sive vjetrovke na čijim je leđima pisalo Mali kućanski aparati Barclay's. Tu je bio i jedan Jodyn dinosaur, te slika s vjenčanja mojih roditelja.

Sliku sam pronašao duboko na dnu vreće za smeće nekoliko mjeseci nakon ubojstva. Oštar brid jeftinog okvira boje novog zlata izbio je rupu u plastici i porezao me po nožnom listu dok sam stajao u donjem rublju i vezivao vreću. Raspor se povećao, smeće rasulo po kuhinjskom podu. Ja sam se ukočio, čekajući da ruka mogeg oca padne na podnožje moje lubanje i da sitne svjetlosne zvjezdice poput lebdećih pahuljica maslačka uđu u moje vidno po-

lje i toliko se nagomilaju da se ne vidi ništa doli hladno bijelo ništa. Tada sam se sjetio da je mrtav.

Sve su cure spavale, pa sam počistio nered. Ostavio sam sliku i baš sam se spremao baciti je u vanjsku kantu, kad me nešto natjera da je umjesto toga bacim u svoj kamion.

Nikad je nisam pogledao. Svaki put kad bih je slučajno primijetio, gurnuo bih je duboko pod smeće, no redovito bi uspjela isplivati na površinu: tata u bijelom odijelu i u sjajnoj košulji s uzorkom nejasnih dragulja, poput rastaljenog vitraja, s prevelikim brkovima i kragnom, brkovima à la Burt Reynolds, karanfilom u reveru crvenim poput krvi, šćepao je mamu oko pojasa i pijano se ceri nekom svom kompiću koji nije na slici; mama u haljini koja kao da je od tanke i prozirne bijele maramice, s tonama sjenila na očima, dugačkim bijelim pernatim naušnicama i keramičnom frizurom à la Farrah, ramena pogrbljenih i glave odmaknute od tatina zadaha, kao da se suzdržava da ne povrati. Ja sam joj ujutro često izazivao mučninu.

Ispružio sam nogu i gurnuo sliku pod smeće.

Prvi kilometar naša cesta vodila je ravno uz brijeg, a stabla iznad nje su se spojila i ljeti pretvarala u tunel lišća, zimi u tunel snijega, a u drugim godišnjim dobima u šator golih grana, poput pougljenjelih prstiju. Naša kuća bila je na vrhu. Nasuprot cesti protezao se proplanak, zelen i gladak, koji se obronkom stapao s uzbibalim morem brda boje hrđe, čađe i pohabanog žutog tepiha. Električne žice i dva identična dimnjaka, koja su sukljala dim u elektrani u Keystoneu, jedina su ukazivala na prisutnost čovjeka. Svaki put kad bi me netko pitao kako izdržimo u kući, rekao bih da mi se sviđa pogled, te bi pomislili da sam još luđi nego što su mislili.

Osim nacionalne banke iz Laurel Fallsa, jedino što me odavde može otjerati je pogled na naše četiri prazne kućice za pse. Svaki put kad bih parkirao kamion i dočekala me tišina umjesto lajućeg zbora na koji sam navikao sve od dobi kada sam zvuku bio u stanju pripisati značenje, prezirao sam samoga sebe što sam ih iznevjerio. No, pseća hrana stoji čitavo bogatstvo. Tri sam ih uspio udomiti, a zadržao Elvisa, svojeg bedastog psa ovčara. Sada smije u kuću, no to ga čini nervoznim. Kao i cure. Ako bi tatu išta moglo bijesnoga dići iz mrtvih, bila bi to slika psa koji leži usred njegove dnevne sobe.

Misty otvori ulazna vrata i pusti Elvise van. Ode za njim i stane na prednji trijem, u tihom iščekivanju, prebirući po lažnim ružičastim dijamantima na prljavoj mačjoj ogrlici koju je nosila oko zglavka.

Ogrlica je pripadala mačiću kojega je dobila od tate za deseti rođendan. Izdržao je tek dva mjeseca prije no što smo ga pronašli ubijenog u šumi.

Sjećam se da je mamu ta smrt najviše pogodila. Udarila je u plač kad je vidjela što je preostalo od krvlju prekrivenog pahuljastog bijelog trupla koje je Misty dovukla za rep do dvorišta.

Obujmila je rukama Misty i stezala je, dok je Misty ukočeno stajala i buljila u truplo cakleno smeđim očima poput bočice za lijekove. Zatim je kleknula i polagano otkopčala ogrlicu, te je stavila na svoje zapešće, a mama je i dalje stezala njezina ramena. Mama je kasnije rekla da je bila u šoku.

“Jesi li mi donio povrtnu rolicu?” vikne Misty trljajući tanke gole ruke o bokove, a noge u čarapama jednu o drugu.

Dobacio sam joj vrećicu. Elvis stane ukopan na putu prema meni, promatrajući njezin let. Pala je na zaleđeno blato pokraj stepenica, a on poskočio da je ponjuši.

Misty me okrzne pogledom ne smiješeći se, a zatim siđe po nju. Nisam mogao odrediti je li ljuta, povrijeđena, ili je baš briga. Zbog maske pjegica djelovala je ugroženije no što je to bila.

Krenuo sam preko dvorišta i zastao na cementiranom komadiću iz kojega je stršala otpiljena cijev. Tu je nekoć bio tatin satelitski tanjur. Lagano je udarim prednjim dijelom čizme i podsjetim samoga sebe da trebam maknuti preostali dio cijevi prije no što se netko ozlijedi. Tanjur je otišao zajedno s psima, pa su nam preostala samo četiri kanala. Jody je izgubila Disney. Misty je izgubila Nickelodeon. Amber je izgubila MTV i Fox. Tada su bile previše deprimirane zbog mame i tate pa im je bilo svejedno, no sada to više nisu, pa svaki dan slušam njihove prigovore.

Uđem i obrišem čizme o otirač pokraj vrata, no nisam ih skinuo kao što sam nekoć morao.

“Jesi li mi donio kolač s gatalicom i suncobran?” upita Jody iz dnevne sobe.

U prolazu joj dobacim da je vrećica kod Misty. Bacim krpenog dinosaura preko naslona kauča, a Jodyna glava izroni iznad jastuka.

“Sjajni trorog!” usklikne ona. “Izgubila sam ga.”

“Znam. Ja sam ga pronašao.”

“Gdje?”

“U kamionu.”

Glava nestane i kauč odgovori: “Hvala.”

Uđem u kuhinju. Zatekao sam lonac kipuće vode na štednjaku i pet hrenovki na papirnatom tanjuru spremnih za mikrovalnu, kao svakoga četvrtka. Otvorim ormarić i zgrabim vrećicu pereca. Misty uđe za mnom jedući svoju povrtnu rolicu.

Izdaleka nisam primijetio da se ponovno namazala Amberinim ljubičastim sjenilom. Mama joj ne bi dozvolila da se već maže, no ja sam kontrolu nad svim ženskim pitanjima prepustio Amber kad mi je Misty prije godinu dana došla reći kako je sigurna da je dobila menstruaciju.

Ponovno pogledam hrenovke i izračunam: jedna za Jody, jedna za Misty, tri za mene.

“Zar Amber ne večera?”

“Ima spoj.”

“Molim?”

Misty na silu otvori kutiju Krafta, izvuče paketić sa sirom i ubaci makarone u posudu. Voda se zapjeni i ona podesi jačinu plamena.

“Rekla je da ćeš se ti ljutiti. Ali ja mogu čuvati Jody. Dovoljno sam velika.”

“Nije stvar u tome.”

“Znam. Amber je rekla da želiš da ona ostane doma i sve joj upropastiš. Ne zbog *baby-sittinga*.”

Bacim vrećicu na radnu površinu i pereci se raspu po podu. Elvis se baci na njih, a ja bijesno izađem. Misty jednoga gurne u stranu svojim nožnim palcem namazanim plavim lakom i nastavi miješati hranu u loncu.

Tako sam snažno lupio po Amberinim vratima da je njezin indijanski lovac snova pao sa zida. Držala ga je u rukama kad je otvorila vrata. Na sebi je imala crveni čipkasti grudnjak i traperice koje su ležale nisko na bokovima, a njezin upao zlovoljan izraz preobrazi se u zadovoljan smiješak kad je vidjela kako je gledam.

“Večeras je na tebi red da čuvaš djecu”, dreknem ne bih li nadglasao glazbu koja je treštala s radija.

Okrene mi leđa i krene prema svojoj komodi namjerno njišući kukovima, a gornji dio njezine tetovaže u obliku kolibrića gledao me iznad pojasa njezinih traperica. Činilo se da mi maše zelenim krilom.

Zgrabi četku i sagne se.

“Misty ima dvanaest godina. Može pričuvati djevojčicu od šest godina”, reče mi odozdo, iza zastora crvenoplave kose.

“Noću ne bi smjele biti same kod kuće”, odgovorim.

“Što te muči? Zašto danju mogu biti same, a noću ne mogu? Sigurno se bojiš mraka.”

Završi i ustane, zabacivši kosu unatrag izvijena i razotkrivena vrata, ženskom gestom od koje bih se sav naelektrizirao.

Stajao sam na vratima ne želeći ući. Svaki djelić zida i stropa bio je prekriven šalovima od batika i komadićima plahti, uglavnom ljubičaste i plave boje. Na njezinu jedinom prozoru visjele su trake tamnomodrih stakalaca u obliku zvjezdica. Police iza njezinog kreveta bile su kreate svijećama psihodeličnih boja, mahom upaljenih. Kombinacija boja i prigušene rasvjete davala je sobi mutan izgled.

Brzo pređem na drugu njezinu stranu, do stera na polici od treske, pokraj hrpe časopisa *Glamour* koja je stajala kao barem sto kila pseće hrane.

Ugasim radio.

U znak protesta ona baci svoju četku natrag na komodu, gdje bučno zvekne u svu njezinu šminku i potrepštine za kosu.

“Što te muči?”

“Ne čujem dobro.”

“Pitam što te muči”, ponovi ona, kolutajući svojim praznim plavim očima. “Je li Betty Wetty rekla svojem Harleyju Warleyju da ga cue dovoljno ne cijene? Da bi cue puema njemu tuebale gajiti više poštovanja?”

Napući usne. Ništa nisam rekao.

“Večeras ne moram ostati kod kuće”, doda ona i izvuče sićušni prugasti džemper iz ladice, poput božićnog poklona za šnaucera.

Začudo, uspije u njega uvući glavu i tkanina se rastegne, te najprije poprimi oblik njezina lica, a zatim oblik njezinih grudi.

Ponovno me ulovi kako buljim u nju i pobjedonosno se nasmiješi. “Priznaj”, ona će, “da mrziš samu pomisao kako ja živim život, a ti ne.”

“Definiraj život”, odvratim.

Osmijeh zatreperi i nestane. Pronađe svoju četku i nekoliko puta žestoko potegne po kosi, a zatim njome počne lagano lupkati o dlan, onako kako je tata činio s maminom kuhačom prije nego što bi krenuo na nekoga od nas.

“Znaš li što te muči? Ljut si jer moraš raditi. E, pa, ionako bi morao raditi. Nije da bi išao na faks, skitao s frendovima ili radio što-god pametno. Ni televiziju ne gledaš.”

Nasmijem se premda se nisam osjećao nimalo veselo. “Pametno?” ponovim. “Kao jebanje s tipovima u prtljažniku kamiona?”

Četka poleti iz njezine ruke i pogodi moju.

“Sve bi dao da nekoga pojebeš”, zasikće na mene.

Poželim podići četku i njome do besvijesti premlatiti Amber. Prekriti njezino lijepo lice velikim crvenim masnicama, natjerati joj krv iz ušiju. Ne zato što je mrzim. Ne zato što je to zaslužila. Ne zato što želim da me se boji. Jednostavno bi mi pomoglo.

Mora da se upravo tako tata osjećao prije nego bi me prebio remenom, a mene donekle utješi spoznaja kako u želji da nekoga ozlijediš nema ničeg osobnog. Razlika između tate i mene bila je u tome što bi on uvijek udario nekoga od nas; bio je, dakle, mnogo sretnija osoba.

Znao sam kako Amber nikada nije palo na pamet da bih je mogao ozlijediti. Vjerovala je da je nasilje dokazivanje snage, a mene je smatrala slabim. Inače nikada ne bi riskirala da me tako provocira. Mrzila je batine.

Podignem njezinu četku i vratim joj je. Na trenutak smo je oboje držali i mogao sam osjetiti kako četka drhti.

Ona se nastavi spremati za spoj. Ja se odem spremati za posao.

Amber je imala najbolju sobu u kući: moju. Nekoć je dijelila sobu s Misty, sve dok nije došla Jody, pa je dobila moju sobu, a ja sam prognan u podrum. Nisam želio otići, pa se nikada nisam pot-

rudio da to mjesto učinim ugodnijim. Dva kreveta iznad kojih je visjela gola žarulja, ladičar, linija, sloj preostale zelene boje kupaonice na jednom cementnom zidu, kvadrat ljubičastog dlakavog tepiha i par mišolovki bijahu ovdje jedini znaci života.

Noću bih uglavnom ležao na leđima i zamišljao kako bi bilo kad bi se žarulja razmrskala na mojem čelu i oštrica stakla probila očnu jabučicu ili završila u ustima, a ja je progutao.

Skip je znao reći kako bi komadić stakla pod kožom koji nije odmah odstranjen završio u krvotoku, te njime došao do srca i ubio čovjeka. Jednom smo tako pokušali ubiti Donnyja – pokraj starog rudarskog ureda bile su tone smrskanog stakla – no Donny nam nije dao da u njega zabodemo staklo, čak ni za vrećicu gumenih bombona.

Ako se žarulja ikada rasprsne i njezina me krhotina ubije, želio bih da me pokopaju s komadićima stakla po čitavom licu. Izdaleka, ljudi bi mislili da su to bijele ružine laticе.

Povučem konop i nakon nekoliko neuspjelih pokušaja pojavi se svjetlo. Za koji dan povući ću konop, žarulja će crknuti uz tupi zvuk, a ja ne znam gdje mama drži nove žarulje. Kad je otišla u zatvor, sa sobom je ponijela svakojake tajne kućne informacije: u kojoj su ladiци kuverte; kako napraviti drhtalice od želatine; koji se šampon za kupanje najbolje pjени; tko je na što alergičan, tko se čega boji.

Zamalo sam je pitao za pomoć kad mi je trebala tava za minjone da ih priprelim za Jodynu rođendansku proslavu u školi. Već je bilo prošlo godinu dana od mamine presude, a od nje nije bilo niti glasa izuzev poruka iz druge ruke, preko cura. Niti jedan telefonski poziv, razglednica, pismo. Niti jedan pokušaj da pobjegne iz zatvora, uloži tužbu, ili svoju priču ispriča Oprah. Dakako, niti ona od mene nije glasa primila.

Znao sam da smo oboje glupi što gubimo vrijeme na međusobne optužbe kako smo jedno drugog napustili i što pokušavamo utvrditi tko je bio prvi. To je isto kao i pitanje što je prvo: kokoš ili jaje, a dobro znaš da uopće nije bitno, jer je prije jednoga i drugoga postojao Bog.

No, ma koliko se trudio, nisam vidio zbog čega bih s njom trebao održavati kontakt. Neće čak ni izići. Nikada nam više neće biti majka. To sam u potpunosti shvatio u trenutku kad sam je vidio kako

sjeda na stražnje sjedalo šerifova auta s izrazom spokojnog i golemog olakšanja, kao da ide u krevet nakon teškog dana. Još uvijek nisam shvaćao zašto.

Ispostavilo se da Misty zna gdje se nalazi tava za minjone, pa me poštjednija nazivanja mame. Misty bi u njoj uvijek pekla čajne kolućice s borovnicama za tatu. Mama mu ih nije željela spravljati jer je znala da će ih natrpati maslacem, a brinuo ju je njegov kolesterol. Jednom mi je rekla kako zavidi ženama koje su živjele u dobra stara vremena i bojale se jedino Indijanaca i puma koji su mogli ubiti njihove muževe. Stvari koje su izvan ženine kontrole.

Presvukao sam se u crne hlače i u plavu polo košulju koje sam morao nositi u Shop Riteu, ponovno stavio tatinu jaknu, trzajem ugasio svjetlo i krenuo gore prelazeći dvije po dvije stepenice. Zatim se okrenuo, vratio po Skipovo pismo i tutnuo ga u džep.

Misty je već jela. Jody je imala pun tanjur, no nešto je marljivo pisala u svoju crvenu bilježnicu prekrivenu naljepnicama. Dvadesetak dinosaura bilo je poredano na njezinoj strani stola. Sjajni trorog nalazio se na počasnome mjestu, u samoj sredini, zajedno s kolačićem s gatalicom. Elvis je cvilio i grebao po stražnjim vratima.

Posegnem za štrucom Town Talka.

“A pecivo?” upitam.

“Više ga nema”, reče Misty.

“Zašto ne jedeš?” upitam Jody.

Pljusnem tri komada kruha na svoj tanjur, posred svakoga stavim hrenovku, štrcnem po njima senf i kečap, zarolam ih i pojedem dva prije no što mi je Jody uspjela odgovoriti.

“Pišem popis stvari koje trebam obaviti. Ionako ne volim hrenovke.”

“Otkad?” upita Misty.

“Oduvijek.”

“Uvijek jedeš hrenovke.”

“Ne ovako.”

Svi pogledamo njezin Lion King tanjur i hrenovku razrezanu na kružice, s mlakicom kečapa u kojoj ih je namakala.

“Sada volim kad su dugačke”, ona će. “Esme kaže da su razrezane hrenovke najčešći uzročnik gušenja djece u Americi. Nije sasvim sigurna kakva je situacija u svijetu. Danas mi je rekla u busu.”

“Okusi opasnost”, odgovori Misty.

“Neću je pojesti.”

“Moraš.”

“Ne moram.”

“Harley,” naredi mi Misty. “Reci joj da je mora pojesti.”

“Briga me hoće li je pojesti”, odsječem i istresem lonac makarona sa sirom u svoj tanjur.

“Pojest ću je ako mi je ti središ.”

“Kako da je sredim?” Misty će stegnuvši oči koje se pretvore u dva ljubičasta proreza na išaranom licu.

“Ljepilom”, Jody će krajnje ozbiljno.

Ja joj se preko stola nasmiješim. Katkad bi me znala do suza nasmijati.

Misty nas je naizmjenično pogledavala. “Od ljepila se umire”, pouči nas ona.

“Onda mi skuhaj drugu.”

“Neću.”

“Skuhaj mi drugu.”

“Pojadi Harleyjevu posljednju hrenovku.”

“Ne dolazi u obzir. Ja ću je pojesti”, kažem.

“Zamijenite se”, reče Misty.

Jody sumnjičavo pogleda moju hrenovku. “Ima senfa”, reče. “Makni ga.”

Mistyna ruka iznenada poleti. Ščepa moju zadnju hrenovku, oguli kruh i senf svojim plavim noktima i baci je pred Jody. Zatim podigne Jodyn tanjur i s njega u moj istrese narezanu hrenovku.

Jody je na trenutak proučavala situaciju, zatim se kiselo naceri Misty i zamoli da joj doda sok. Misty joj uzvratil praznim pogledom. Bezizražajnost njezina lica odavala je uskomešanost njezinih osjećaja.

“Nema ga”, sporo će ona.

“Onda ću mlijeka.”

“Sama ga uzmi.”

“Ne mogu točiti iz velikog vrča. Uvijek mi se prolije.”

Sklopim oči i zamislim kako podižem praznu tavu i svom silom zamahujem, pa najprije zahvaćam Jodynu glavu i obaram je sa stolice, a zatim udaram Misty i promatram kako pljuje krvave makarone sa sirom.

Umjesto toga odlazim Jody natočiti čašu mlijeka i donosim joj ga. Dok sjedam, ugledam njezin popis.

NAHRANITI DINOSAVRUSE
OBOJITI SLIĆICU ZA MAMU
OTIĆI U ŠKOLU
OTIĆI U ZATVOR
GLEDATI TELVIZJU
POMOLTI SE ZA TATU
OTIĆI SPAVATI

Još joj nisam rekao da je sutra neću odvesti mami. Od posljednjeg posjeta protekla su tri mjeseca, no nisam bio spreman izložiti se još jednom povratku. Uvijek je bilo isto: nas četvero nagurani u kabinu mojeg kamiona; Jody plače; Misty joj govori da začepi; a Amber me psuje jer nisam htio ući i vidjeti mamu.

Jodyn me rukopis podsjeća na kartu koju je mama nacrtala kao klinka ne bi li se mogla vratiti kući u Illinois nakon što su je prastara prateta i pratetak, koje nikada ranije nije vidjela, odvezli u Pensilvaniju, gdje je od tada trebala s njima živjeti, jer su joj mama, tata i mali braco poginuli u prometnoj nesreći.

Mama mi je svoju kartu pokazala samo jedanput. Imao sam problema sa svojom kartom koju sam pronašao u školskoj knjižnici, precrtao i donio kući. Prema knjizi, karta je trebala funkcionirati uzme li se kao početna točka soba bilo kojeg klinca, a ja sam dani-ma mozgao kako doći do nevjerojatnog otoka u obliku zmaja prekrivenog vulkanima iz kojih suklja lava duginih boja.

Na kraju sam odustao i pokazao je mami. Ona me odvela u svoju sobu i dopustila mi da se uspentram na njezin krevet, a sama otišla po svoju Bibliju u najvišoj ladici komode. Mama je često čitala Bibliju, no nikada nije išla u crkvu. Tvrđila je da ne voli kršćane.

Donijela ju je i pružila mi je zatvorenu, dopustivši da palcem predem po grimiznom rubu stranica, onako kako sam uvijek činio. Onako stisnute, stranice su izgledale i djelovale poput crvene satenske trake, no pojedinačno su bile oštre poput žileta. Otvori je pri kraju i izvuče presavijeni komad papira.

“Ovo je pravi antikvitet”, reče sa smiješkom. “Nacrtala sam ga kad sam bila otprilike tvoje dobi. Bilo je to prije nekih osamnaest godina.”

Rastvori ga. Bio je to pastelni crtež koji je započinjao žutom kućom s precizno nacrtanim ružičastim krovom, zastorima s volančićima, cvijećem u vrtu i vjevericom što se smiješi na stablu. Zatim gola ravna crna crta presijeca papir, te naglo skreće prema dolje i završava ni u čemu. Na crti piše HI WAY 80.

“Karte se mogu upotrijebiti”, objasni ona dok sam je proučavao, “samo ako mjesto do kojega želiš doći postoji.”

Osjetim Jodyn stisak oko zglavka. Povukla me za ruku i ja na njezinom licu prepoznam maminu nijemu ustrajnost, lice koje bi me navelo da od sebe dam sve ili ništa, ovisno o tome koliko bih se osjećao snažnim. Upita me želim li znati što joj piše u gatalici.

“Moram na posao”, rekao sam. “Sutra ćeš mi reći.”

“Ne”, ona će.

Pusti me, rastvori kolačić i oprezno izvuče komadić papira.

“*Nerviranje je kamata koja prethodi problemima*”, ona će i nasmiješi mi se odozdo.

“Super”, kažem.

Elvis me gotovo srušio kad sam izašao. Šutnem ga u stranu i uđem u kamion, upalim radio da je sve treštalo i zaključam oboja vrata. Nisam se bojao mraka, samo sam se prema njemu odnosio s poštovanjem. Ovdje je bilo mračno kao u rogu, zrake farova jednostavno bi nestale.

Tijekom vožnje pokušao sam zbrisati svijest, no neprestano su mi navirali Jodyn popis, Skipovo pismo, Amber dok se ševi s nekim tipom u prtljažniku kamiona.

Kad sam skrenuo na parkiralište Shop Ritea, bio sam već prilično loše volje. Na sreću, tijekom tjedna noću ne bi bilo nikoga otkad je otvoren Super Wal-Mart koji je radio dvadeset četiri sata na dan. Poznao sam ljude koji bi tamo išli po namirnice u tri ujutro samo zato što se to moglo.

Parkirao sam, stavio ključeve u džep tatine jakne i ponovno pronašao Skipovo pismo. Protivno svojoj volji, izvučem ga i ponovno pročitam, a usred Skipova opisa studentskog kluba odjednom shvatim da smo se sprijateljili samo zato što smo bili jedina dva dječaka koja su živjela u blizini.

Čudno, takvo nešto čovjeku padne na pamet kad se osjeća najbjednije. To mi ne bi palo na pamet da sam sretan.